

WYTYCZNE PRAKTYK

Kierunek: **Praca socjalna z elementami organizacji i zarządzania**

Zakład pracy socjalnej UP w Sanoku

Opiekun praktyk z ramienia Uczelni: **mgr Sylwia Drozd kontakt:** sdrozd@up-sanok.edu.pl

Praktyki zawodowe odbywają się na I i II roku studiów: sem.: 1,2,3

Praktyka zawodowa na studiach uzupełniających magisterskich przeznaczona dla studentów, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia na kierunku praca socjalna miejscem odbywania praktyk będzie instytucja związana z obszarem zainteresowań, w obrębie jednego z trzech modułów:

1. Asystentura i mediacja socjalna.
2. Organizacja usług socjalnych.
3. Animacja społeczności lokalnych.

Dla osób, które nie ukończyli studiów pierwszego stopnia na kierunku praca socjalna miejscem odbywania praktyk będzie jedna z następujących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej: regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej.

Praktyki zawodowe w UP im. Jana Grodka w Sanoku stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczaniu. Zaliczenie praktyk zawodowych warunkuje dopuszczenie do egzaminu dyplomowego.

Koordinacją praktyk zajmują się: uczelniany koordynator ds. praktyk studenckich oraz zakładowy opiekun praktyk. Praktyki odbywają się pod kierunkiem opiekuna w zakładzie pracy. Warunkiem zaliczenia praktyk jest:

- wywiązanie się z zadań i programu określonej praktyki,
- przedłożenie przez studenta zaświadczenia o odbyciu praktyk, które zawiera opinię na temat studenta oraz ocenę praktyki zgodną ze skalą ocen obowiązującą w uczelni, wystawioną przez opiekuna praktyki,
- terminowe złożenie dokumentacji

Praktyka powinna się odbyć w instytucjach z zakresu pomocy społecznej lub instytucji, której jedną z funkcji jest współpraca z systemem tej pomocy. Może to być Ośrodek Pomocy Społecznej, placówka służby zdrowia (o ile realizuje ona wymienioną funkcję), spółdzielczość inwalidzka, instytucje zajmujące się zatrudnieniem, stowarzyszenie lub fundacja zajmujące się działalnością socjalną, wreszcie ośrodki kuratorskie i resocjalizacyjne.

I. Cel praktyki

Praktyki stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Celem tych praktyk jest poznanie przez studentów wybranych problemów socjalnych, poznanie zadań zawodowych pracownika socjalnego, zdobycie uzupełniających doświadczeń w kontakcie z klientem, z pracownikiem socjalnym i instytucją pomocy społecznej. Praktyka ma służyć poszerzaniu i weryfikacji wiedzy studenta. Ma budować jego tożsamość zawodową, rozwijać postawy twórcze, skłaniać ku refleksyjnemu działaniu,

pokazywać dylematy pracy socjalnej. Ważnym elementem praktyk jest poznanie zasad prawnych i reguł administracyjnych obowiązujących w pracy socjalnej, poznanie zasad organizacji i zarządzania w instytucjach pomocy społecznej.

Realizacja praktyki zakłada:

- 1) wykorzystanie przez studentów zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej kompleksu zagadnień związanych z pracą socjalną oraz weryfikacja tej wiedzy;
- 2) uogólnienie umiejętności praktycznych zdobytych w czasie realizacji dotychczasowych praktyk objętych programem studiów; w tym wykorzystanie wiedzy na temat metod pracy socjalnej oraz technik i środków interwencji socjalnej, a także ewaluacji działań służących rozwiązywaniu problemów jednostek, grup i społeczności, z którymi styka się student w trakcie trwania praktyk;
- 3) nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania postawionych zadań w zakresie pomocy socjalnej, a w rezultacie praktyczne przygotowanie do podjęcia pracy zawodowej oraz uzyskanie w trakcie praktyk możliwości samodzielnego działania w sposób przedsiębiorczy; wykazywania aktywności, podejmowanie trudu i odznaczanie się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pracy socjalnej w placówce, w której student realizuje praktyki;
- 4) weryfikację analizy problemów zawartych w pracy dyplomowej studenta.

II. Organizacja i przebieg praktyki

1. Warunkiem rozpoczęcia praktyk jest wyrażenie zgody kierownictwa odpowiedniej placówki na odbycie praktyki przez studenta w uzgodnionym zakresie i terminie.
2. Wymiar praktyk na studiach magisterskich
 - 168 godzin (realizacja I rok studiów, semestr I). Wstępne rozpoznanie roli i zadań pracownika socjalnego, uczenie kontaktu i komunikacji z klientem. Indywidualna praca z przypadkiem. Praca z dziećmi, z młodzieżą z problemami socjalnymi, z rodziną problemową. Miejsca praktyk to m.in: MOPS, GOPS, MGOPS, MOPR, świetlice środowiskowe, terapeutyczne, DPS, hospicja, kuratela rodzinna .
 - 168 godzin (realizacja rok I, semestr II). Poznanie pracy socjalnej i zadań pracownika socjalnego. Diagnoza i monitoring problemów socjalnych w gminie. Rola mediów w rozpoznawaniu i łagodzeniu problemów socjalnych. Praca socjalna a aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska w gminie. Miejsca praktyk: instytucje działające w obszarze pomocy społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, urząd gminy, organizacje pozarządowe, Fundacje
 - 168 godzin (realizacja II rok, semestr III.). Poznanie podstawowych instytucji, zadania pracowników socjalnych, prawo, finanse, administracja. Trudności i sprzeczności interesów, ról i wartości w pracy socjalnej. Poznanie zasad zarządzania i organizacji pracy w instytucjach pomocy społecznej. Miejsca praktyk: instytucje działające w obszarze pomocy społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, urząd gminy, organizacje pozarządowe, fundacje.
3. Kierownictwo placówki, w której odbywa się praktyka prosi się o:
 - a) wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za przebieg praktyki. Osoba ta sprawuje ciągły nadzór merytoryczny nad zadaniami realizowanymi przez studenta,

- b) opracowanie szczegółowego planu zadań (harmonogramu). Ważne jest, by praktykant mógł zapoznać się z całością (lub przynajmniej większością) funkcji, które realizuje dana instytucja.
4. Student odbywa praktykę (w podanym wyżej wymiarze godzin) w trakcie pracy instytucji i przebywa w niej na prawach pracownika.
5. Przełożonymi studenta są:
 - a) kierownictwo instytucji,
 - b) bezpośredni opiekun praktykanta wyznaczony przez kierownictwo.
6. Instytucję przyjmującą praktykanta prosi się o:
 - 1) stworzenie niezbędnych warunków do prawidłowego odbycia praktyki, to jest przygotowania miejsca pracy, udostępnienia podstawowych środków działania, udostępnienia materiałów i danych dotyczących funkcjonowania instytucji.
 - 2) zapoznanie studentów z zakładowym regulaminem pracy, przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz innymi przepisami obowiązującymi w danym zakładzie,
 - 3) nadzór nad wykonywaniem przez studentów zadań wynikających z programu praktyki,
 - 4) umożliwienie studentom korzystania z biblioteki zakładowej oraz zakładowych urządzeń socjalnych i kulturalnych,
 - 5) zapewnienia innych wymogów przewidzianych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
 - 6) Sugeruje się przeznaczyć początek praktyk na zapoznanie praktykanta z instytucją, jej strukturą organizacyjną, stylem pracy oraz rodzajami dokumentów i ich przepływem; zadaniami i celami realizowanymi przez instytucję a także problemami z jakimi przychodzą po pomoc klienci danej instytucji i programami jakie są im oferowane.

Opiekun praktyk w placówce (zakładzie pracy) sprawując swoją rolę:

- a) zapoznaje się z celami i zadaniami praktyki oraz zakładanymi efektami – sprawuje opiekę i nadzór merytoryczno-metodyczny praktyki
- b) potwierdza w zaświadczeniu o odbyciu praktyk realizację zadań praktyki oraz ocenia poziom nabycia przez studenta zakładanych efektów praktyki.

III. Zadania i obowiązki praktykantów

W czasie trwania praktyki student zobowiązany jest do:

1. zapoznania się ze strukturą instytucji, funkcjami przez nią realizowanymi, formami i metodami pracy oraz jej statusem formalno-prawnym;
2. specyfiką osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz ich potrzebami;
3. uczestnictwa w pracy instytucji polegającego na rzetelnej realizacji określonych zadań zawodowych - w ustaleniu z kierownictwem i opiekunem praktykanta;
4. prowadzenia własnej dokumentacji pobytu w placówce.
5. Zapoznania się z formalnymi podstawami funkcjonowania placówki (przepisami prawa, statutem, regulaminem organizacyjnym), zasadami finansowania, strukturą organizacyjną, organizacją pracy;
6. Zapoznania się z trybem kierowania do danej placówki/ korzystania z usług placówki oraz towarzyszącą temu dokumentacją;
7. zapoznania się ze specyfiką zadań placówki i ich realizacją;
8. dokonania analizy stosowanych w placówce metod i technik pracy socjalnej;
9. obserwowania, asystowania oraz włączania się w realizację zajęć pracownika socjalnego (przez niego wskazanych);

10. zapoznania się z formami współpracy placówki z innymi instytucjami.

Obowiązki: Do obowiązków studenta w miejscu praktyki należy:

- godne reprezentowanie uczelni i postępowanie zgodnie z regulaminami placówki, w której realizowana jest praktyka
- wykonywanie zadań praktyki
- prowadzenie dokumentacji.

IV. Proponowane miejsca praktyk:

Miejsca praktyk	<ul style="list-style-type: none">- Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS, MOPS, GOPS);- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (PCPR, MOPR);- Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze;- Domy Pomocy Społecznej (DPS);- Ośrodki Interwencji Kryzysowej;- Środowiskowe Domy Samopomocy;- Noclegownie; Schroniska dla osób bezdomnych- Organizacje pozarządowe, Fundacje działające w obszarze pomocy społecznej; Caritas;- Urzędy Pracy (PUP, WUP);- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień;- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej- Domu Dziennego Pobytu- Centrum Usług Opiekuńczych- Placówki Wsparcia Dziennego Światlice Środowiskowe, Dienne Domy Pomocy Społecznej, Kluby Seniora- Znaczące w regionie Organizacje Pozarządowe- Inne ośrodki wsparcia
--------------------	---

Warunkiem zaliczenia praktyk jest:

- 1) wywiązanie się z zadań i programu określonej praktyki,
- 2) uzyskanie pozytywnej oceny i opinii od zakładowego opiekuna praktyki,
- 3) złożenie dokumentacji praktyki uczelnianemu opiekunowi praktyk danego kierunku.

Jeśli student nie dopełnił wszystkich warunków związanych z zaliczeniem praktyki uczelniany opiekun praktyk w porozumieniu z dyrektorem instytutu/ kierownikiem zakładu i koordynatorem praktyk ma prawo do zmiany oceny wystawionej przez zakładowego opiekuna praktyk z ramienia zakładu.

Studenci mogą ubiegać się o zaliczenie praktyki w ramach wykonywanej przez nich pracy lub usługi o charakterze zarobkowym zgodnej z profilem studiów i programem praktyki na podstawie zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego zatrudnienie studenta lub wykonywanie przez niego usługi, z którego wynika przez jaki czas była wykonywana praca lub świadczona usługa, jej miejsce i zakres czynności. Zaświadczenie od pracodawcy powinno określać zgodność wykonywanej pracy z programem praktyk na danym kierunku studiów oraz zawierać ocenę wykonywanej pracy, zgodną ze skalą ocen obowiązującą w Uczelni. W tym przypadku ocenę z odbytej praktyki potwierdza kierownik zakładu w porozumieniu z uczelnianym opiekunem praktyk, po czym przedstawia ją wraz z zaświadczeniem koordynatorowi praktyk.